

HISTOPATOLOGINIAI POKYČIAI IŠBROKUOTŲ VEISLINIŲ KUILIŲ SĖKLIDĖSE IR KIEKYBINIAI SPERMOS POKYČIAI SKIRTINGO AMŽIAUS KUILIŲ GRUPĖSE

Kęstutis Mažeika¹, Albina Aniulienė¹, Alius Pockevičius¹, Neringa Sutkevičienė²,
Eugenijus Jonaitis³, Sigita Kerzienė⁴

¹*Užkrečiamųjų ligų katedra*

²*Gyvulių reprodukcijos laboratorija, Neužkrečiamųjų ligų katedra*

³*Anatomijos ir fiziologijos katedra*

⁴*Socialinių mokslų katedra*

Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

Tilžės g. 18 LT-47181 Kaunas, Lietuva; tel. +370 37 36 28 81; el. paštas: mazeika@lva.lt

Santrauka. Mūsų darbo tikslas buvo nustatyti histopatologinius pokyčius kuilių reproduktorių sėklidėse ir įvertinti jų įtaką spermos kiekiui.

Tirti 47 išbrokuoti paskersti kuiliai reproduktoriai. Tyrimui atrinkti landrasų, didžiųjų baltųjų, Diuroko veislės kuiliai ir jų mišrūnai.

Kuiliai suskirstyti į grupes pagal amžių: 8–18; 19–30; 31–42 ir vyresni nei 43 mėnesių. Pirmoje grupėje buvo tirta 14 kuilių, kitose trijose grupėse – po 11 kiekvienoje. Statistinė duomenų analizė atlikta „SPSS Windows“ programa. Dažniausiai nustatyta patologija – sėklidžių degeneracija – 78,57 proc. visų tirtų kuilių. 34,09 proc. kuilių nustatyta silpna, 36,36 proc. – vidutinė, o 29,55 proc. – stipri degeneracija.

Kita dažna sėklidžių patologija buvo fibrozė. Fibroziniai sėklidžių pakitimai atsirado dėl stiprių degeneracinių ir uždegiminių procesų. Fibrozės procesas stebėtas 63,8 proc. kuilių. Sėklidžių patologijos, tokios kaip antai hipoplazija, kalcinozė, stromos hialinozė, spermos stazė, edema, hiperemija, padidėjęs Leidigo ląstelių skaičius diagnozuota nedaugeliui kuilių.

Keturių amžiaus grupių kuilių palyginimas parodė, kad su amžiumi sėklidėse dažniau randama degeneracinių ir fibrozinių pakitimų, taip pat didėja ir Leidigo ląstelių kiekis. Tuo tarpu uždegimas dažniau nustatytas produktyviausiame kuilių amžiuje, t. y. 18–30 mėn., o su amžiumi tokių atvejų skaičius statistiškai patikimai ($p < 0,05$) mažėjo. Sėklidžių fibrozė daugiausia įtakos turėjo ejakuliatu kiekiui. Stiprios fibrozės atvejais nustatėme sumažėjusį sėklidžių svorį ir ejakuliatu tūrį.

Raktažodžiai: kuilys, sėklidės, histopatologiniai pakitimai, ejakuliatas.